Hartbeelden niet opgeslagen

De feiten

Wat: bewegende hartbeelden niet opgeslagen

Waar: Rijnstate in Arnhem

Wanneer: 2012-2016

Geleerde les: goed uitzoeken en open communiceren

In juli 2017 wordt in Rijnstate tevergeefs naar het hartfilmpje van een kind gezocht. Onderzoek wijst uit dat tussen 2012 en 2016 de hartbeelden van 364 kinderen niet zijn opgeslagen.

Door Peter van Steen

Ziekenhuizen hebben de plicht alle medische informatie minimaal vijftien jaar te bewaren. Er is dan ook geen sprake van dat in Rijnstate beeldmateriaal is weggegooid. Een mogelijkheid is dat het echoapparaat na het bereiken van de maximale opslagcapaciteit de beelden niet meer heeft bewaard. Het gaat daarbij niet om foto's, maar om bewegende beelden. "Het apparaat hebben we in 2012 in gebruik genomen", aldus Wim van Harten, bestuursvoorzitter van Rijnstate. "Toen was er misschien nog wel discussie over de opslag van bewegende beelden, gelet op de beschikbare capaciteit. Maar welke afwegingen destijds zijn gemaakt, en of dat sowieso is gebeurd, is nu niet meer te achterhalen."

Publicitair gevoelig

In juli 2017 wil een arts bewegende hartbeelden van een patiënt vergelijken met oude opnamen. Dan komt men tot de ontdekking dat die niet zijn opgeslagen. Vaste beelden, zogenoemde 'stills', zitten wel in de dossiers. In totaal zijn 405 bewegende beelden van 364 kinderen niet opgeslagen. Kinderartsen en kindercardiologen van Rijnstate en Radboudumc bestuderen alle dossiers van deze kinderen. Met elkaar besluiten ze welke hartecho's opnieuw moeten worden gedaan. Dit is niet nodig voor de kinderen van wie nog bewegende hartbeelden in het Radboudumc aanwezig zijn of bij wie geen hartafwijkingen waren geconstateerd.

Besloten wordt achttien kinderen opnieuw op te roepen. Geconstateerd wordt dat geen van deze kinderen schade heeft opgelopen door het niet bewaren van de beelden. "Nadat we de tekortkoming hadden ontdekt, hebben we ervoor gezorgd dat alle bewegende beelden wel worden opgeslagen", vertelt Van Harten. "Bovendien hebben we in het ziekenhuis breed gecheckt of ook op andere afdelingen, bestanden niet werden opgeslagen. Dit bleek niet het geval te zijn. Belangrijk is verder, dat we ervoor hebben gekozen om dit alles proactief naar buiten te brengen. Daarbij hebben we vanzelfsprekend ingeschat dat het publicitair gevoelige materie zou zijn. Het gaat tenslotte over kinderen met mogelijke hartproblemen. Daarom hebben we eerst de ouders of, afhankelijk van de leeftijd, de kinderen benaderd, om vervolgens openheid van zaken richting de pers te geven, zodat er geen onrust zou ontstaan. En die is ook niet ontstaan." Om te voorkomen dat de beelden van kindercardiologisch onderzoek opnieuw niet worden bewaard, heeft Rijnstate een automatische koppeling gemaakt tussen het echoapparaat en het elektronisch patiëntendossier. Daarnaast zijn extra controles toegevoegd in de werkwijzen bij het opschonen van geheugens van apparaten. "De les is dat je goed moet uitzoeken of daadwerkelijk wordt bewaard wat moet worden bewaard. Je kunt er niet vanzelfsprekend van uitgaan dat dit het geval is", aldus Van Harten.